

Iveta Nykodýmová:

Příchod nové spirituality
Hinduismus a duchovní mistři v Čechách

Posudek vedoucího bakalářské práce

Studentka se již v absolventské práci na vyšší odborné škole Jabok rozhodla věnovat nové spiritualitě. Jejím dalším zpracováním vytvořila bakalářskou práci s religionistickým zaměřením. Přednášky a volitelné kursy z tohoto poskytují jen základní informace, ale dost málo k metodologii oboru. Vzhledem k teologickému charakteru školy by ovšem ještě padalo v úvahu teologické zpracování tématu. Práce však není religionistická (chybí patřičný odstup) ani teologická.

Je otázkou, v jakém smyslu může (podle názvu práce) spiritualita odněkud „přijít“, je-li duchovním životem. Může jistě být prožívána v návaznosti na různé domácí i vzdálené podněty. Téma vyjádřené názvem práce není šťastně zvoleno. Vedoucí práce na to neměl vliv. Je také otázkou, v jakém smyslu chápat „duchovní mistry“ (rovněž v názvu, v textu devocionálně psané s velkým začátečním M): toto jejich označení nemusí být korektní z hinduistického hlediska (je to totéž jako *guru?*), ani z hlediska religionistiky, který sotva může posoudit jejich „mistrovství“. Dnes už se pokládá za sporné i mluvit o hinduismu, pluralita indických náboženství je nesmírně pestrá i v rámci toho, co bývá označováno souhrnně jako *sanātana dharma*. Studentka se věnuje směrům z této tradice, které jsou populární v západním světě.

Problematické téma práce mohlo být upřesněno v úvodu, od kterého se čeká zejména formulace problému (otázky, hypotézy), který ovšem není jasně formulován a metod, pod jejichž záhlavím se v kapitole 1. Úvod. *Příchod nové spirituality* o metodě nemluví ani náznakem, popisuje se situace a vyjasňují pojmy.

Práce se opírá o solidní literaturu, autorka dobře zvolila kombinaci primární (hinduistické) literatury se sekundárními odbornými (religionistickými a indologickými) spisy. Jistá potíže je však v tom, že prakticky neodlišuje, co je výsledkem badatelské práce, o níž se může ve svém zpracování tématu opřít a co je předmětem zájmu jako literární výraz zkoumaných náboženských jevů. Jinými slovy literaturu sekundární od primární.

Práce má všechny základní charakteristiky, splňuje tedy minimální formální požadavky. Přesahuje rozsahem (včetně rozsáhlých příloh) požadavky na bakalářské práce. Za závažný nedostatek pokládám chybějící dokumentování vlastních tvrzení. Není jasné, co je vlastní úvaha, co převzaté informace a interpretace a co výsledek vlastního zkoumání. Řídký poznámkový aparát by naznačoval, že jde spíše o esejistickou, než odbornou práci. Není např. jasné, odkud autorka čerpá informace o *Józe v denním životě* na s. 44 – 46.. Chybí jakýkoli odkaz na pramen. U titulku je číslo 5 jakoby odkaz na poznámku, ale není s ničím spojeno. Odkazy 49 na s. 46 odkazuje na *Přílohu 3* obsahující vyprávění, ale není uvedeno, či. Toto vyprávění sotva může být pramenem podrobných, i když částečně už neaktuálních informací na několika stranách textu.

Práce je graficky špatně zvládnutá (nezarovnané okraje, chaotická úprava titulků, nesrozumitelné střídání typů písma), proto nepřehledná; neusnadňuje čtenáři orientaci. *Závěr* na s. 51 je samostatnou úvahou, není odpovědí na nějakou jasně formulovanou hypotézu (potvrzením, vyvrácením), neodpovídá na žádnou badatelsky relevantní otázku. Autorka se v práci nevěnuje, ani v závěru nevyhodnocuje výzkum formou dotazníku, o němž hovoří *Příloha 4*, ani *Závěr* nic z obsahu dotazníků nevyvozuje.

Doporučuji práci přijmout k obhajobě. Rozsah popsané látky, aktualitu tématu, ale zároveň četné formální nedostatky a metodologickou nejasnost navrhuji hodnotit známkou na začátku druhé poloviny spektra A – F, tedy známkou **D uspokojivě**.

Zpracoval: doc. ThDr. Ivan Štampach

